

Regelverk for FinAut - Finansnæringens autorisasjonsordninger

Innledende bestemmelser

§ 1-1 Formål

FinAut har som formål å sikre trygg rådgivning gjennom å:

- Forvalte bransjenormen God skikk ved rådgivning og annen kundebehandling.
- Forvalte bransjenormen God skikk for inkasso.
- Utvikle og forvalte kompetansestandarder.
- Sikre at medarbeidere har dokumentert kompetanse innenfor de fagfelt autorisasjonsordningene dekker.
- Sikre at kunden er like godt ivaretatt ved digital som ved personlig betjening.

FinAuts ambisjon er gjennom sitt arbeid å ha høy legitimitet og troverdighet hos myndigheter, publikum og medlemsbedriftene.

§ 1-2 Hovedforpliktelser for medlemsbedrifter

Medlemskap i FinAut er et vilkår for å kunne slutte seg til en eller flere autorisasjonsordninger. Medlemsbedrifter i FinAut forplikter seg til å:

- Betale medlemskontingent i henhold til de til enhver tid gjeldende regler og satser.
- Følge FinAuts regelverk.
- Følge Bransjenormen God skikk ved rådgivning og annen kundebehandling, eller for inkassoselskaper: Bransjenormen God skikk for inkasso.
- Sørge for medarbeidere eller autoriserte digitale rådgivningsløsninger (robotrådgivere) autoriseres iht. reglene for hvem som skal autoriseres (se § 2-4). Innen området kreditt er det ikke krav om autorisasjon av robotrådgivere.
- Sikre kompetanse i informasjon, veiledning og rådgivning overfor forbrukere.
- Slutte lojalt opp om FinAuts formål.
- Medlemsbedriften har plikt til å innarbeide forpliktelsene som følger av medlemskapet i sin internkontroll og sin virksomhetsstyring. Medlemsbedriften skal rapportere til FinAut etter fastsatte rutiner.
- For Autorisasjonsordning for digitale rådgivningsløsninger gjelder i tillegg særskilte krav for internkontroll og compliance (jf. «FinAuts krav til foretakets interne produktstyringsprosesser»).

FinAuts medlemsmodell har tre nivåer:

1. Medlemskap i FinAut.
2. Medlemskap i autorisasjonsordninger.
3. Medlemskap for kandidater og robotrådgivere.

Det kreves medlemskap i FinAut for å slutte seg til en eller flere autorisasjonsordninger.

§ 1-3 Oppsigelse av medlemskapet

Bedriften kan tre ut av medlemskapet ved å sende skriftlig melding til FinAut. Oppsigelsen skal sendes til epost-adresse: post@finaut.no og senest forut for årsskiftet hvert kalenderår. Kontingenten refunderes verken helt eller delvis ved utmelding fra FinAut i løpet av kalenderåret.

Tilbakekall av konsesjon/tillatelse

Tilbakekaller Finanstilsynet eller tilsvarende utenlands myndighet medlemmets konsesjon/tillatelse, opphører medlemskapet i FinAut. Det samme gjelder dersom medlemsbedriften mister eller leverer tilbake de nødvendige konsesjoner/tillatelser.

Brudd på medlemsforpliktelsene

Ved grove brudd på FinAuts formål, medlemmenes forpliktelser eller ved annen illojal atferd, skal FinAut innlede dialog med ledelsen i den aktuelle medlemsbedrift med sikte på bringe bruddet/bruddene og/eller den illojale atferden til opphør.

FinAut har følgende sanksjonsmuligheter:

- Advarsel.
- En uttalelse fra styret i FinAut til den berørte eierorganisasjon om at medlemsbedriften ikke er skikket til å delta i den aktuelle autorisasjonsordningen eller være medlem i FinAut.
- Oppsigelse av medlemskapet.

FinAuts disiplinærutvalg forbereder og innstiller saken til FinAuts styre.

Dersom medlemsbedrift sier opp sitt medlemskap i FinAut, medlemskapet sies opp av FinAut eller konsesjoner/tillatelser opphører, blir autorisasjonen satt i status «utmeldt» for samtlige autoriserte medarbeidere.

Bruk av FinAuts merke/logo

Ved oppsigelse av medlemskapet hos FinAut kan verken bedriften eller ansatte i bedriften lenger bruke FinAuts merke eller logo.

Brudd på bransjenormen God skikk

Saker om brudd på God skikk skal meldes til disiplinærutvalget frem til oppsigelse av medlemskapet. Plikten til å gi opplysninger til FinAut i disiplinærsaker gjelder i 12 måneder etter oppsigelse.

§ 1-4 Markedsføring og informasjon

Medlemsbedriften anbefales å markedsføre at den er medlem av FinAut og at medarbeidere som arbeider på de aktuelle områdene er autoriserte, blant annet ved å benytte FinAuts autorisasjonsmerke for ordningen. For digitale løsninger, se kapittel 4.

FinAuts autorisasjonsmerke for ordningen skal kun benyttes direkte knyttet til medlemskapet eller til de autoriserte medarbeiderne.

Det er en forutsetning for å ha en aktiv autorisasjon at man er ansatt i en medlemsbedrift. Opphører foretakets medlemskap eller slutter den autoriserte rådgiveren i en medlemsbedrift, kan tittelen autorisert rådgiver ikke benyttes.

For nærmere beskrivelse se testreglementet.

FinAut's autorisasjonsmerke for ordningen er oppført i Varemerkeregisteret og gir FinAut enerett til varemerket.

Autorisasjonsordninger

§ 2-1 Bakgrunnen for og tilslutning til ordningene

Autorisasjonsordningene forvaltes av FinAut på vegne av eierorganisasjonene. Autorisasjonsordningen Sparing & investering eies av Verdipapirfondenes forening og Finans Norge. De øvrige ordningene eies av Finans Norge.

Bedrifter som er medlemmer av eierorganisasjonen(e), anbefales å slutte seg til de relevante autorisasjonsordningene. Andre bedrifter kan søke om å bli medlem.

Tilslutning betinger at den aktuelle bedrift har de nødvendige konsesjoner/tillatelser. Medlemsbedrifter som mister eller leverer tilbake de nødvendige konsesjoner, blir tatt ut av den aktuelle autorisasjonsordning.

En bedrift som søker om autorisering av en digital rådgivningsløsning, må i tillegg til å være tilsluttet Autorisasjonsordning for robotrådgivere, også være tilsluttet den tilhørende autorisasjonsordningen.

Søknader om medlemskap og tilslutning til en eller flere autorisasjonsordninger behandles av FinAut.

§ 2-2 Regelverk for autorisasjonsordningene

Grunnleggende regelverk, etikk og bransjenormen God skikk, danner en felles plattform for alle autorisasjonsordninger i FinAut:

- Autorisasjonsordningen for sparing og investering (forbrukere)
- Autorisasjonsordningen i skadeforsikring (forbrukere)
- Autorisasjonsordningen i kreditt (forbrukere)
- Autorisasjonsordningen i usikret kreditt (forbrukere)
- Autorisasjonsordningen i personforsikring (forbrukere)
- Autorisasjonsordningen i personforsikring næringsliv
- Autorisasjonsordningen i skadeforsikring næringsliv
- Autorisasjonsordningen for robotrådgivere (forbrukere), jf. særregler i kapittel 4.
- Autorisasjonsordningen i inkasso

For særregler vises til den enkelte ordnings fagplan og rammeverk for øvrig. Autorisasjonsprøver skal gjennomføres i henhold til regler og rutiner (reglement) for dette.

§ 2-3 Definisjoner

Med rådgivning menes personlig anbefaling.

Med digitale rådgivningsløsninger menes automatiserte løsninger som yter rådgivning, det vil si gir en anbefaling til kunde om f.eks. konkrete produkter, investeringer eller dekningsløsninger basert på kundens situasjon, samt løsninger for porteføljeforvaltning, der løsningen er rettet mot forbrukere.

Med forbruker menes fysisk person når avtalen har et formål som hovedsakelig ligger utenfor personens forretnings- eller yrkesvirksomhet.

§ 2-4 Hvem skal autoriseres

Finansforetak skal organisere sin kundebehandling slik at kundene blir behandlet av ansatte som har nødvendig kompetanse og fagkyndighet, og som kan gi kundene forsvarlig rådgivning og veiledning ved valg av produkter ut fra kundens opplysninger og det finansforetaket for øvrig kjenner til om kundens situasjon. (Finansforetaksloven § 16-1)

Det samme gjelder for verdipapirforetak (Verdipapirhandelloven kap. 10)

Inkassoforetak skal legge til rette for forsvarlig og effektiv inndrivning av forfalte pengekrav, av hensyn til skyldnere, fordringshavere, inkassobransjen og kredittmarkedet.

Autorisasjonsordning i inkasso:

Ansatte som møter forbrukere gjennom rådgivning, veiledning eller saksbehandling og samt ledere med faglig oppfølgingsansvar skal autoriseres.

Autorisasjonsordning i sparing & investering:

Ansatte som gir råd om sparing og investering skal autoriseres.

Med rådgivning i sparing og investering menes personlig anbefaling knyttet til kundens finansielle formue som gjelder ett eller flere konkrete produkter, porteføljeforvaltning og rådgivning innen forsikringsbaserte investeringsprodukter.

Autorisasjonsordning i skadeforsikring:

Autorisasjonsordning for Skadeforsikring forbruker gjelder for ansatte som tilbyr og gir råd innenfor et bredt spekter av private skadeforsikringer.

Med skadeforsikring menes forsikring mot skade på eller tap av ting, rettigheter eller andre fordeler, forsikring mot erstatningsansvar eller kostnader, og annen forsikring som ikke er personforsikring.

Autorisasjonsordning i personforsikring:

Autorisasjonsordning for personforsikring forbruker gjelder for ansatte som tilbyr og gir råd innenfor livsforsikring, ulykkesforsikring og sykeforsikring skal autoriseres.

Med personforsikring menes livsforsikring, ulykkesforsikring og sykeforsikring. Forsikringen kan tegnes på forsikringstakerens eller på en eller flere andre personers liv eller helse.

Autorisasjonsordning i kreditt:

Autorisasjonsordning i kreditt gjelder for ansatte som gir råd eller gjør kredittvurdering, skal autoriseres.

Med kredittvurdering menes deltakelse i kredittvurderingsprosessen i form av innstilling i eller beslutning av kredittsaken, herunder vurdering av kundens kredittvevne, betalingsvilje og sikkerhet.

Med kredittrådgivning menes personlige anbefalinger om lånetilbud til forbruker.

Kredittrådgivning gjelder også ansatte i låneformidlingsforetak som yter rådgivning om boliglån til forbrukere.

Autorisasjonsordning i usikret kreditt:

Autorisasjonsordning i usikret kreditt gjelder for ansatte som gir råd eller gjør kredittvurdering.

Med kredittvurdering menes deltakelse i kredittvurderingsprosessen i form av innstilling i eller beslutning av kredittsaken, herunder vurdering av kundens kredittvevne og betalingsvilje.

Med kredittrådgivning menes personlige anbefalinger om lånetilbud til forbruker.

Unntatt fra autorisasjon innen forsikring er ansatte og kontraktshjelpere i selskap som driver aksessorisk forsikringsagentvirksomhet, dvs. forsikringsformidling som består i å tilby forsikringsavtaler på vegne av ett eller flere forsikringsforetak når vilkårene etter forsikringsformidlingsloven § 2-4(1) jf. FAL § 1-2 bokstav h er oppfylt:

- a) Foretaket som yter forsikringsformidling må ikke være bank, kredittforetak eller verdipapirforetak.
- b) Foretaket må ikke utøve forsikringsformidling som hovedvirksomhet.
- c) Foretaket må kun formidle forsikringsavtaler som utgjør et supplement til en vare eller tjeneste.
- d) Forsikringsavtalene som nevnt i bokstav c må ikke omfatte livs- eller ansvarsforsikring, med mindre dette er et supplement til den vare eller tjenesteytelse som formidleren tilbyr som sitt hovederhverv.

Unntatt fra autorisasjonsordningene innenfor skadeforsikring næringsliv, er rådgivere som betjener kunder (foretak) som ved avtaleinngåelsen eller senere fornyelse oppfyller minst to av følgende tre vilkår: 1) har mer enn 250 ansatte, 2) har en salgsinntekt på minst 100 millioner kroner ifølge siste årsregnskap og 3) har eiendeler ifølge siste balanse på minst 50 millioner kroner, jf. forsikringsavtaleloven § 1-3 annet ledd.

Kravet til autorisasjon gjelder også ledere som har faglig oppfølgingsansvar for autoriserte rådgivere. Disse lederne skal påse at kandidater arbeider under veiledning og kontroll inntil de er autoriserte. Dersom lederen selv ikke er autorisert, kan veiledningen utføres av en autorisert rådgiver etter avtale med ansvarlig leder.

Medlemsbedriften skal sørge for at kandidater som skal autoriseres, blir innmeldt i ordningene og gjennomfører prøvene i henhold til rutineene for ordningene og avtaler mellom FinAut og medlemsbedrift.

Digitale rådgivningsløsninger som omfattes av definisjonen i § 2-3, skal autoriseres. Løsninger som ikke yter rådgivning eller porteføljeforvaltning, kan ikke autoriseres. Medlemsbedriften plikter å påse at det ikke gis inntrykk av at digitale løsninger som faller utenfor definisjonen, yter rådgivning. Se kapittel 4 vedrørende autorisasjonskravene ved digitale løsninger.

Prøver, oppdateringer, tildeling og opphør av autorisasjon

§§ 3-1 til 3-6 om gjennomføring av prøver, tildeling av autorisasjon og klager, er tatt ut. Reglene er tatt inn i testreglementet og har fått nye nummer.

§ 3-7 Vedlikehold og oppdatering av kompetansen (aktiv, hvilende og utmeldt)

- a) Medlemsbedriften har plikt til å legge til rette for og å følge opp at autoriserte medarbeidere oppdaterer sin kompetanse minst i henhold til de krav FinAut setter gjennom fagplaner for oppdateringer.
- b) Kandidater som blir autorisert eller skal autoriseres inneværende år, skal oppdateres på eventuelle prøver som er bestått tidligere år for den aktuelle autorisasjonsordning.

- c) Medlemsbedriften velger selv metode for oppdatering og vedlikehold av de autoriserte medarbeidernes kompetanse og skal dokumentere hva som er gjort i så henseende.
- d) Autoriserte medarbeidere har plikt til å gjennomføre de aktiviteter medlemsbedriften krever for å holde kompetansen oppdatert.

Status «hvilende»

Medlemsbedriften skal sette en autorisasjon til hvilende dersom medarbeideren på grunn av sykdom, permisjon eller av andre årsaker ikke har gjennomført oppdateringer i henhold til regelverket og de rutiner som er fastsatt av medlemsbedriften.

Medlemsbedriften skal sette en autorisasjon til hvilende dersom medarbeideren ikke har praktisert over lenger tid.

Med hvilende autorisasjon menes en autorisasjon som ikke kan benyttes av medarbeideren, men som kan gjøres aktiv av en medlemsbedrift. I perioden autorisasjonen er hvilende, er medarbeideren forpliktet til ikke å utøve rådgivning eller salg som krever autorisasjon.

Medarbeideren kan arbeide under veiledning og kontroll (iht. testreglementet med veiledning) til autorisasjonen er aktiv igjen.

Medarbeider med hvilende autorisasjon meldes ut av det offentlige registeret over autoriserte medarbeidere.

Den autoriserte medarbeideren kan innen fire uker påklage medlemsbedriftens beslutning til FinAut. Beslutning tas av FinAuts administrasjon og kan innen fire uker påklages til styret i FinAut.

Status «utmeldt»

Dersom medarbeiderens ansettelsesforhold i en medlemsbedrift opphører, skal medlemsbedriften melde vedkommende ut av ordningen uten ugrunnet opphold, slik at autorisasjonen får status utmeldt.

Status utmeldt betyr at en autorisert rådgiver enten ikke lenger er ansatt hos en medlemsbedrift eller ikke har gjennomført årlige oppdateringer, eller byttet arbeid internt som medfører at vedkommende ikke praktiserer som rådgiver, eller praktisert i mer enn fem år.

Rådgiver kan ikke bruke tittelen i markedsføring eller i andre sammenhenger som gir inntrykk av at personen er autorisert i FinAut.

Det betales ikke kandidatgebyr for en autorisert rådgiver som er utmeldt.

Ved ansettelse i ny medlemsbedrift, kan denne medlemsbedriften gjøre en utmeldt autorisasjon aktiv.

Dersom medlemsbedrift melder seg ut av ordningen, blir autorisasjonen utmeldt for samtlige autoriserte medarbeidere i den aktuelle medlemsbedriften. Det samme gjelder dersom medlemsbedriften mister eller leverer tilbake de nødvendige konsesjoner, jf. FinAuts regelverk § 2-1. Ved ansettelse i ny medlemsbedrift, kan denne medlemsbedriften gjøre en utmeldt autorisasjon aktiv.

Fra status «utmeldt» eller «hvilende» til status «aktiv»

En utmeldt eller hvilende autorisasjon kan kun gjøres aktiv ved bekreftelse på at medarbeideren har gjennomført nødvendige oppdateringer for hele den perioden autorisasjonen har vært utmeldt eller hvilende.

En forutsetning for at en autorisasjon kan gjøres aktiv, er at medlemsbedriften vurderer og bekrefter at medarbeideren er skikket til å utøve de funksjoner som autorisasjonen gjelder for.

Dersom en autorisasjon har vært hvilende eller utmeldt i fem år eller mer, kreves det oppdaterte prøver eller gjennomføring av nye autorisasjonsprøver etter følgende regler:

- Alle kunnskapsprøver og Etikkprøven må enten være aktive i andre autorisasjoner, eller gjennomføres på nytt.
- Praktiske prøve / praksiskrav må gjennomføres på nytt dersom rådgiver ikke har andre aktive autorisasjoner. Dersom rådgiver har andre aktive autorisasjoner vil samme fritaksregler for praktisk prøve gjelde som ved autorisasjon.
- Bedriften må vurdere kandidaten som skikket.

Det er laget en veiledning med en tabell som presiserer hva som gjelder avhengig av hvilke andre autorisasjoner medarbeideren har. Veiledningen ligger på FinAut.no under FinAuts regelverk.

For gjennomføring av prøver, tildeling av autorisasjon og klager, se FinAuts testreglement.

§ 3-8 Brudd på bransjenormen God skikk og andre sentrale atferdsnormer – fratakelse av autorisasjon mv.

Medlemsbedriftenes forpliktelser til å følge opp God skikk og andre sentrale adferdsnormer

- a) Medlemsbedriften har plikt til å tilrettelegge for og følge opp at God skikk og andre sentrale atferdsnormer følges og til å etablere gode rutiner som sikrer at normbrudd avdekkes og behandles. Dette gjelder også for personer som er i et opplæringsløp for å bli autoriserte.

Ved avdekking av normbrudd kan medlemsbedriften gi advarsel og skal iverksette nødvendige tiltak, som f.eks. opplæring og/eller trening og/eller midlertidig fratakelse av arbeidsoppgaver.

Brudd på God skikk eller andre sentrale atferdsnormer innenfor én autorisasjonsordning, kan få følger også for andre autorisasjoner innenfor FinAuts autorisasjonsordninger.

Gjentatte eller grove brudd – melding til disiplinærutvalget

- b) Hvis medlemsbedriften har grunn til å anta at det foreligger gjentatte eller grove brudd på God skikk eller på andre sentrale atferdsnormer som er egnet til å svekke tilliten til personen med autorisasjon, til rådgivningen, saksbehandlingen eller til virksomheten, har den plikt til å melde bruddet til FinAut uten ugrunnet opphold.

Administrasjonen i FinAut kan gi veiledning i saker hvor en medlemsbedrift vurderer å melde et brudd på God skikk eller på andre sentrale atferdsnormer og kan i denne sammenheng konsultere FinAuts disiplinærutvalg.

Saksbehandlingen i administrasjonen og i disiplinærutvalget

- c) Saker om brudd på God skikk og andre sentrale atferdsnormer, behandles av FinAuts disiplinærutvalg.

Disiplinærutvalget kan bestemme at saker av prinsipiell karakter skal behandles av styret. I så fall gjelder saksbehandlingsreglene for disiplinærutvalget, så langt de passer, også for styret. Det særskilte klageorganet er klageinstans.

Når FinAut mottar melding om brudd på God skikk eller på andre sentrale atferdsnormer, settes medarbeiderens status til «hvilende» av FinAuts administrasjon. Disiplinærutvalget kan endre medarbeiderens status frem til saksbehandlingen er avsluttet, hvis disiplinærutvalget vurderer at dette er passende.

Medlemsbedriften har plikt til å gi FinAut relevante opplysninger og generelt til å medvirke til opplysning av den aktuelle sak.

FinAut kan informere medarbeiderens eventuelle nye arbeidsgiver om at det foreligger en sak om brudd på God skikk.

Den som er meldt inn for antatt brudd, skal varsles om at saken er meldt til FinAut og få kopi av saksfremstillingen. Medlemsbedriften skal vurdere midlertidig eller umiddelbar fratakelse av oppgaver som krever autorisasjon.

Dersom rådgiveren er i et opplæringsløp for en annen autorisasjon, kan rådgiveren ferdigstille dette opplæringsløpet. Når rådgiver er autorisert i den aktuelle autorisasjonen, settes den i status hvilende frem til saksbehandlingen er avsluttet.

Disiplinærutvalget skal påse at hensynet til kontradiksjon blir ivaretatt og at saken er tilstrekkelig opplyst før den realitetsbehandles.

Disiplinærutvalgets sanksjoner

Hvis disiplinærutvalget finner at det foreligger gjentatte eller grove brudd på God skikk eller på andre sentrale atferdsnormer som er egnet til å svekke tilliten til personen med autorisasjon, til rådgivningen, saksbehandlingen eller til virksomheten, kan utvalget ilegge følgende sanksjoner:

- Advarsel. I tillegg kan det gis relevante sanksjoner, avhengig av alvorlighetsgrad, som vilkår for å beholde autorisasjon(e), for eksempel tilleggsopplæring og veiledning og kontroll.
- Fratakelse av autorisasjon(er). Det kan settes en frist på inntil 3 år for når kandidaten kan søke om å avlegge nye prøver. Fristen som settes avhenger av alvorlighetsgrad.

Etter perioden for fratakelse på inntil 3 år, avhengig av alvorlighetsgrad, kan det søkes om å avlegge autorisasjonsprøver på nytt. Det er et vilkår at vedkommendes arbeidsgiver må anbefale dette og gå god for at vedkommende er skikket. Søknad om å avlegge nye autorisasjonsprøver kan sendes tidligst 6 uker før perioden for fratakelse er over.

Følgende forhold bør særlig vektlegges i vurderingen av type sanksjon(er):

Handlingens grovhet, om kunder, markedets integritet eller bransjens omdømme er blitt skadelidende, den ansattes stilling og erfaring, den ansattes medvirkning til opplysning av saken, tiden mellom handlingen og behandling av sanksjonssaken, om advarsel tidligere er gitt samt medlemsbedriftens rolle.

Disiplinærutvalget kan i særlige tilfeller anmode medlemsbedriften om å gjennomgå sitt opplæringsopplegg og sine interne rutiner med sikte på forbedringer hvis saken gir grunnlag for dette.

- d) Saksbehandlingen for administrasjonen, disiplinærutvalget og det særskilte klageorganet er som hovedregel skriftlig.
- e) Disiplinærutvalget kan midlertidig frata autorisasjonen inntil saken er endelig avgjort. Dette gjelder bare når slik fratakelse anses nødvendig av hensyn til ordningenes legitimitet og troverdighet. Kundeansyn skal tillegges særlig vekt. I vurderingen skal disiplinærutvalget påse at den skade eller ulempe som den autoriserte blir påført gjennom en slik midlertidig ordning, ikke står i åpenbart misforhold til de hensyn som taler for midlertidig fratakelse av autorisasjonen. Den autoriserte kan innen fire uker påklage disiplinærutvalgets beslutning til styret i FinAut. Fristen regnes fra det tidspunktet underretning om avgjørelsen er kommet frem til den autoriserte.
- f) Disiplinærutvalget kan stanse saken dersom denne springer ut av samme forhold som en sak som er brakt inn for Finansklagenemnda, politianmeldt, domstolen eller som er under intern klagebehandling i medlemsbedriften. Når de grunner som gjør at saken er stanset, ikke lenger er til stede, skal disiplinærutvalget uten ugrunnet opphold ta stilling til om saken skal behandles eller avvises.
- g) Disiplinærutvalget kan avise saken dersom den er av en art og karakter som gjør at den ikke er egnet for behandling i FinAut. Avgjørelsen om avvisning skal være skriftlig og begrunnet. Den autoriserte kan innen fire uker påklage disiplinærutvalgets avgjørelse om avvisning til det særskilte klageorganet i FinAut.

h) Inhabilitet i disiplinærutvalget

Hvis ett medlem i disiplinærutvalget er inhabil, jf. FinAuts regelverk § 5-3, behandles saken av utvalgets øvrige to medlemmer. Dersom de to medlemmene ikke blir enige om sakens utfall eller om sanksjon ved brudd, behandles saken av FinAuts styre. Det særskilte klageorganet er klageinstans.

Hvis to medlemmer i disiplinærutvalget er inhabile, behandles saken av utvalgets resterende medlem. Det særskilte klageorganet er klageinstans.

Hvis alle tre medlemmene i disiplinærutvalget er inhabile, behandles saken av FinAuts styre. Det særskilte klageorganet er klageinstans.

Klage på disiplinærutvalgets avgjørelse

Den autoriserte kan innen fire uker påklage disiplinærutvalgets avgjørelse til det særskilte klageorganet. Fristen regnes fra det tidspunktet underretning om avgjørelsen er kommet frem til innklagede. Klageadgangen skal komme tydelig frem når utfallet av saken meddeles innklagede.

Det særskilte klageorganet

Sekretariatet for disiplinærutvalget bekrefter for rådgiver å ha mottatt klage og varsler bedriften som har meldt inn saken samt eventuell ny arbeidsgiver om at vedtaket er påklaget.

Saksbehandling i det særskilte klageorganet

Leder for det særskilte klageorganet organiserer selv saksbehandlingen i organet. FinAuts administrasjon kan bistå med det praktiske arbeidet.

Det særskilte klageorganet skal søke å behandle klagen så snart som praktisk mulig.

Gjenstand for klage

Det er disiplinærutvalgets vedtak som er gjenstand for behandling i det særskilte klageorganet.

Det særskilte klageorganet behandler saken slik den er fremsatt for disiplinærutvalget med sakens dokumenter, som angitt over. Det særskilte klageorganet skal ikke innhente ytterligere dokumentasjon eller informasjon i saken.

Utfall av klagen

Saksbehandlingen i det særskilte klageorganet resulterer i: «Medhold i klagen» eller «ikke medhold i klagen». Vedtaket skal begrunnes.

Det særskilte klageorganet kan i særskilte tilfeller sende saken tilbake til disiplinærutvalget for ny behandling. Dette kan være aktuelt dersom det særskilte klageorganet finner at saken ikke er tilstrekkelig opplyst, og det er sannsynlig at nye opplysninger vil virke inn på utfallet av klagen. En eventuell beslutning om å sende saken til ny behandling, skal begrunnes.

I de tilfellene saken sendes tilbake til disiplinærutvalget for behandling, skal disiplinærutvalget fatte nytt vedtak i saken. Det nye vedtaket kan påklages til det særskilte klageorganet.

I de tilfellene saken gjelder en fratakelse av autorisasjon, gjelder fratakelse fra datoen statusen ble satt til «hvilende» i FinAuts portal, med mindre noe annet går frem av disiplinærutvalgets vedtak.

Publisering av disiplinærutvalgets vedtak

- i) Utfallet av behandlede saker meddeles medlemsbedriften der den autoriserte er ansatt og offentliggjøres på FinAuts hjemmeside i anonymisert form.

4. Robotrådgivere

§ 4-1 Virkeområde

Virkeområdet for autorisasjonsordningen omfatter digitale rådgivningsløsninger i henhold til § 2-3, som tilbyr enklere produkter («ikke-komplekse»), der prosessen i løsningen er transparent og modell og resultat er forklarbart. Ordningen omfatter kun løsninger som benyttes i Norge.

§ 4-2 Plikt til å autorisere digitale rådgivningsløsninger

Medlemmene har en plikt til å autorisere digitale rådgivningsløsninger som nevnt i § 2-3 der FinAut har sjekklister for det aktuelle fagområdet/produktet, og sikre at disse til følger krav i sjekklistene, God skikk og relevant regelverk.

Følgende områder og produkter er i dag omfattet av FinAuts sjekklister

Sparing og investering med innenfor:

- Sparing/investering (vphl/MiFID)
- Porteføljeforvaltning (vphl/MiFID)
- Forsikringsbaserte investeringsprodukter (FAL/IDD)
- Egen Pensjonskonto (EPK) inkl. PKB og arbeidsgiverløsninger som gir råd til enkeltansatte
- Personforsikring
- Skadeforsikring

§ 4-3 Vilkår for autorisasjon

Den enkelte medlemsbedrift må søke om autorisasjon for den digitale rådgivningsløsningen. Medlemsbedriften må være tilsluttet Autorisasjonsordning for digitale rådgivningsløsninger, samt den autorisasjonsordningen som rådgivningsløsningen produktrelatert/faglig tilhører. Medlemsbedriften må ha de nødvendige konsesjoner/tillatelser (jf. § 2-1).

Eksterne leverandører av digitale rådgivningsløsninger uten konsesjon, eksempelvis IT-selskaper, kan ikke søke om autorisasjon. Medlemsbedriften må søke om autorisasjon for hver enkelt løsning.

Digitale rådgivningsløsninger som skal autoriseres må til enhver tid etterleve bransjenormen God skikk og annet relevant regelverk. Medlemsbedriften må benytte og oppfylle kravene i den til enhver tid gjeldende sjekklisten (utviklet av FinAut) for digitale rådgivningsløsninger for det aktuelle fagområdet for at løsningen skal kvalifisere for autorisasjon. Utfylt sjekkliste skal vedlegges søknad om autorisasjon.

Medlemsbedriften har plikt til minimum årlig å kontrollere at løsningen som er autorisert, tilfredsstillende kravene i sjekklisten, og gjennomføre endringer i løsningen i henhold til eventuelle oppdateringer av sjekklisten. Medlemsbedriften har plikt til å melde til FinAut om at slik oppdatering er foretatt.

Medlemsbedriften skal fastsette rutiner/retningslinjer for den interne produktstyringsprosessen for digitale rådgivningsløsninger, som inneholder rutiner for både utvikling, godkjenning og løpende oppfølging av løsningen, herunder rutiner for testing og periodisk kontroll av at den er compliant. Disse rutiner/retningslinjene må oppfylle FinAut's fastsatte minimumskrav til den interne produktstyringsprosessen.

For rådgivningsløsninger der kunden kan eller må kommunisere med ansatte, må eventuelle ansatte som inngår i rådgivningsprosessen, herunder som gir opplysninger og forklaringer knyttet til anbefalingen som løsningen gir og grunnlaget for denne, være autorisert i henhold til relevant autorisasjonsordning. Disse ansatte må ha så inngående kjennskap til løsningen at de forstår hva denne baserer rådene på og kan forklare dette for kunden. Ansatte som yter tjenester som faller utenfor rådgivningsprosessen, omfattes ikke av kravet. Dette gjelder for eksempel ansatte som besvarer spørsmål av rent teknisk karakter, herunder spørsmål knyttet til bruk av løsningen. FinAut kan angi nærmere krav til ansattes kompetanse i forbindelse med digitale rådgivningsløsninger, samt hvilke ansatte som omfattes.

Medlemsbedriften må gjennomføre søknadsprosessen i henhold til de regler FinAut har fastsatt. FinAut skal kontrollere søknaden og den digitale rådgivningsløsningen, og vurdere om søknaden og rådgivningsløsningen oppfyller kravene som stilles for autorisasjon.

§ 4-4 Krav til innhold i søknad om autorisasjon

a) Søknadsskjema

Medlemsbedriften skal gi opplysninger som følger av søknadsskjemaet og vedlegge den dokumentasjon som etterspørres. FinAut kan be om ytterligere informasjon og dokumentasjon ved behov, jf. § 4-5.

b) Sjekkliste

Den aktuelle sjekkliste for produktkategorien skal benyttes i medlemsbedriftens produktstyringsprosess. Alle MÅ-krav i sjekklisten må innfris. Utfylt sjekkliste skal vedlegges i henhold til kravene for utfylling. Sist oppdatert versjon av sjekklisten skal benyttes.

c) Bekreftelse fra ansvarlig leder

Medlemsbedriften skal utpeke en ansvarlig leder for løsningen. Dette bør være en person i medlemsbedriftens øverste ledelse. Ansvarlig leder skal erklære overfor FinAut at løsningen tilfredsstillende oppfyller kravene til autorisasjon. FinAuts mal for slik bekreftelse skal benyttes. FinAut kan gi nærmere retningslinjer for kravene til bekreftelsen.

d) Uttalelse fra internrevisjon (evt. utkontraktert internrevisjon)

Internrevisjon skal gi en uttalelse om at løsningen tilfredsstillende oppfyller kravene til autorisasjon og fylle ut sjekklisten for internrevisjonen. FinAuts mal for slik bekreftelse skal benyttes. FinAut kan gi nærmere retningslinjer for kravene til uttalelsen.

§ 4-5 Søknadsbehandling

FinAut skal vurdere om den digitale rådgivningsløsningen oppfyller kravene til autorisasjon. FinAut kontrollerer også om søknadsdokumentene oppfyller kravene til søknad i § 4-4. Videre skal FinAut vurdere om søknaden, inklusive utfylt sjekkliste, og gjennomført søknadsprosess, gir trygghet for at den digitale rådgivningsløsningen er i samsvar med God skikk og annet relevant regelverk. FinAut kan etterspørre ytterligere informasjon og dokumentasjon ved behov.

Autorisasjon kan nektes dersom medlemsbedriften ikke fremlegger den informasjon og dokumentasjon som FinAut ber om eller dersom søknadsprosessen ikke gir trygghet for at den digitale rådgivningsløsningen er i samsvar med kravene som stilles.

FinAut kan engasjere tredjeparter med relevant fagkompetanse til å utføre oppdrag i forbindelse med søknadsprosessen.

§ 4-6 Tildeling av autorisasjon mv.

Autorisasjon i henhold til ordningen tildeles av adm.dir. i FinAut.

Dersom administrasjonen i FinAut beslutter at løsningen ikke oppfyller autorisasjonskravene, God skikk og/ell øvrige autorisasjonskrav, men søkerbedriften likevel ikke ønsker å foreta endringer, kan søkerbedriften kreve at styret i FinAut beslutter om autorisasjon tildeles eller avslås.

§ 4-7 Oppdatering av og endring i autorisert rådgivningsløsning

Medlemsbedriften har plikt til å følge opp at den digitale rådgivningsløsningen til enhver tid etterlever God skikk og annet relevant regelverk, samt at øvrige krav til autorisasjon til enhver tid er oppfylt. For å sikre dette, skal medlemsbedriften blant annet gjennomføre jevnlig kontroll av løsningen.

Medlemsbedriften har plikt til minimum årlig å kontrollere at løsningen tilfredsstillende oppfyller kravene i sjekklisten og gjennomføre endringer i løsningen i henhold til eventuelle oppdateringer av sjekklisten.

Medlemsbedriften har plikt til å melde til FinAut om gjennomførte oppdateringer og endringer i løsningen. Ved vesentlige endringer i løsningen, skal det fremmes søknad om re-autorisering. Medlemsbedriften har plikt til minst å oppfylle FinAuts minimumskrav til rutiner ved oppdatering og endring av autorisert rådgivningsløsning, (jf. «FinAuts krav til foretakets interne produktstyringsprosess» som er en del av dokumentpakken ved søknad om autorisasjon av robotrådgivere).

§ 4-8 Brudd på God skikk og annet regelverk – fratakelse av autorisasjon mv.

- a) Medlemsbedriften har plikt til å tilrettelegge for og følge opp at God skikk og andre sentrale atferdsnormer følges og til å etablere gode rutiner som sikrer at normbrudd avdekkes og behandles. Brudd på God skikk eller andre sentrale atferdsnormer innenfor én autorisasjonsordning kan få følger også for andre autorisasjonsordninger innenfor FinAut.
- b) Dersom medlemsbedriften avdekker brudd på God skikk, andre sentrale atferdsnormer eller annet relevant regelverk, og/eller at autorisasjonskravene ikke lenger er oppfylt, skal medlemsbedriften iverksette nødvendige tiltak for å rette forholdet. Medlemsbedriften skal vurdere å midlertidig stenge løsningen inntil bruddet er rettet. Medlemsbedriften plikter uten ugrunnet opphold å melde vesentlige brudd til FinAut.

Dersom FinAut gjennom melding fra medlemsbedriften, egne undersøkelser/tilsyn eller på annen måte avdekker vesentlige brudd på God skikk, annet relevant regelverk og/eller at kravene til autorisasjon av digitale rådgivningsløsninger i den relevante sjekklisten ikke lenger er oppfylt, følges saken i første instans opp av administrasjonen. Administrasjonen skal gå i dialog med medlemsbedriften med sikte på at medlemsbedriften og den digitale rådgivningsløsningen oppfyller God skikk og kravene til autorisasjon. Administrasjonen kan pålegge medlemmet en frist for å utbedre løsningen.

Styret i FinAut kan ilegge sanksjoner for brudd på God skikk eller autorisasjonskravene. FinAut skal påse at hensynet til kontradiksjon blir ivaretatt og at saken er tilstrekkelig opplyst før den realitetsbehandles. FinAuts administrasjon forbereder saken og avgir innstilling til styret. Styret avgjør om autorisasjonen skal falle bort eller om advarsel skal gis.

Styret i FinAut kan ilegge en eller flere av følgende sanksjoner:

- Pålegg om retting med en tidsfrist, der en av konsekvensene under eventuelt inntreffer ved fristbrudd.
- Fratakelse av autorisasjon for løsningen ved gjentatte eller grove brudd på God skikk, annet relevant regelverk eller vilkårene for autorisasjon.
- Advarsel for brudd på FinAuts regelverk eller autorisasjonskrav.
- En uttalelse fra styret i FinAut til den berørte eierorganisasjonen (Finans Norge eller Verdipapirfondenes Forening) om at medlemsbedriften ikke er skikket til å delta i den aktuelle ordningen eller være medlem i FinAut
- Oppsigelse av medlemskapet i FinAut, dersom andre tiltak ikke fører frem.

Følgende forhold bør særlig vektlegges i vurderingen av type sanksjon(er): Handlingens grovhet, om kunder, markedets integritet eller bransjens omdømme er blitt skadelidende, medlemsbedriftens medvirkning til opplysning av saken, om sanksjon tidligere er gitt samt medlemsbedriftens rolle.

§ 4-9 Tilsyn

FinAut kan gjennomføre tilsyn med medlemsbedriftens etterlevelse av kravene til autorisasjon, herunder gjennomføre de kontroller som FinAut finner formålstjenlige. Tilsyn kan iverksettes på bakgrunn av opplysninger fra medlemsbedriften, kunder, presseopplag eller andre kilder. Tilsyn kan også gjennomføres uten forutgående mistanke om brudd på etterlevelse av kravene til autorisasjon.

Tilsyn kan gjennomføres gjennom skriftlig korrespondanse med medlemsbedriften (dokument-basert tilsyn), gjennom møter med medlemsbedriften (stedlig tilsyn), gjennom testing av løsning eller en kombinasjon av forannevnte. FinAut kan be om informasjon fra medlemsbedriftens kunder dersom FinAut finner dette formålstjenlig. FinAut kan be om møte med relevante personer i medlemsbedriften og internrevisor.

Medlemsbedriften plikter å gi alle opplysninger som FinAut ber om i forbindelse med tilsyn og plikter å gi FinAut innsyn i all relevant dokumentasjon som FinAut etterspør. Plikten til å gi opplysninger gjelder i den utstrekning opplysningsplikten ikke kommer i brudd med lovbestemt taushetsplikt.

FinAut kan engasjere tredjeparter med relevant fagkompetanse til å utføre oppdrag i forbindelse med tilsyn.

§ 4-10 Markedsføring og informasjon

Medlemsbedriften har adgang til å markedsføre at den digitale rådgivningsløsningen er autorisert, blant annet ved å benytte FinAuts merke/logo for ordningen. Merket/logoen skal kun benyttes direkte knyttet til den digitale rådgivningsløsningen som er autorisert av FinAut, og skal ikke gi inntrykk av at andre deler av medlemsbedriftens digitale plattformer (nettsted, applikasjoner mv.) er autorisert. FinAuts autorisasjonsmerke for ordningen er oppført i Varemerkeregisteret og gir FinAut enerett til varemerket.

Medlemsbedriften er forpliktet til å gi kundene tydelig informasjon om hva autorisasjon innebærer av kvalitetskontroll og ansvarsforhold. Det skal klart framgå at medlemsbedriften har det fulle ansvar for at løsningen er i samsvar med God skikk og annet relevant regelverk. Det skal opplyses om at FinAut's autorisering er basert på informasjon medlemsbedriften har gitt om løsningen, samt bekreftelse fra medlemsbedriftens internrevisjon og ledelse på at kravene FinAut stiller er ivaretatt. FinAut's standard informasjonsskriv benyttes.

Når en autorisert løsning tas ut av drift eller ikke lenger er autorisert, plikter medlemsbedriften uten utgrunnet opphold å fjerne tekst/merke og annen informasjon som viser at løsningen er autorisert, samt informasjon som gir inntrykk av at denne er autorisert.

FinAut kan gi nærmere retningslinjer for medlemsbedriftens markedsføring og informasjon til kunder om hva det innebærer at løsningen er autorisert.

§ 4-11 Ansvarsforhold

FinAut kan ikke holdes ansvarlig for noe krav eller tap mv. som medlemsbedriften eller dets eiere, styremedlemmer eller ansatte blir påført i forbindelse med rådgivningsløsningen, eller FinAuts håndtering av autorisasjonsordningen, heller ikke som følge av FinAuts eventuelle ileggelse av sanksjoner overfor medlemsbedriften, med mindre FinAut har opptrådt forsettlig eller grovt uaktsomt. FinAut kan ikke under noen omstendighet holdes ansvarlig for indirekte tap eller følgetap.

FinAut, FinAuts eiere, styremedlemmer og ansatte kan ikke holdes ansvarlig for krav fra kundene til FinAuts medlemsbedrifter eller fra andre tredjeparter knyttet til løsningen.

Medlemsbedriften har plikt til å informere sine kunder om hva autorisasjon innebærer av kvalitetskontroll og ansvarsforhold i henhold til standard informasjonsskriv fra FinAut.

5. Andre bestemmelser

§ 5-1 Register over autoriserte medarbeidere og digitale rådgivningsløsninger

Det skal føres et register over de som er autoriserte, med opplysninger om navn på personen, hvilke autorisasjoner som innehas og medlemsbedriften vedkommende arbeider for.

FinAut skal føre et register over autoriserte digitale rådgivningsløsninger og kredittvurderingsløsninger. Registeret skal være offentlig tilgjengelig på FinAuts nettsted. Alle kan finne ut om en person er autorisert ved å søke på navn i registeret.

§ 5-2 Taushetsplikt

Ansatte og øvrige personer med tilknytning til ordningene har taushetsplikt om andres personlige forhold som de får kjennskap til gjennom sitt arbeid. Personopplysninger må oppbevares på en betryggende måte og i samsvar med lov og annet regelverk.

§ 5-3 Habilitet

En ansatt i FinAut og et medlem i et av FinAuts organer skal tilstrebe løpende, profesjonell standard, herunder hederlighet og integritet i sitt arbeid i regi av FinAut. Disse, og andre som arbeider for og på oppdrag fra FinAut, kan ikke delta i forberedelsen eller avgjørelsen av saker i regi av FinAut når vedkommende selv, nærstående eller finansbedriften der vedkommende eller nærstående er ansatt, er direkte part i saken. At sakens utfall er av betydning for en finansbedrift, innebærer ikke i seg selv at finansbedriften er part i saken.

Første ledd gjelder også når andre særegne forhold er egnet til å svekke tilliten til vedkommendes tillit, blant annet under hensyn til om avgjørelsen i saken kan innebære særlig fordel, tap eller ulempe for vedkommende selv eller andre som vedkommende har nær tilknytning til.

Første og andre ledd gjelder ikke hvis det er åpenbart at deltakelse i saken ikke vil kunne påvirke sakens utfall og hensynet til tilliten, legitimiteten og omdømmet til FinAut ikke blir svekket av deltakelsen.

Ved brudd på bestemmelsene i denne paragraf, er vedtaket likevel gyldig når det er grunn til å regne med at bruddet ikke har hatt innvirkning på vedtakets innhold.

§ 5-4 Dispensasjoner

Administrasjonen i FinAut kan etter en konkret vurdering fritta enkeltpersoner fra kravet om å avlegge autorisasjonsprøven eller deler av disse, dersom det foreligger særlige grunner.

Avgjørelsen kan av den aktuelle person påklages til styret i FinAut innen fire uker etter at avgjørelsen er meddelt vedkommende.

Styret i FinAut kan i særlige tilfeller dispensere fra bestemmelsene i regelverket, dersom slik dispensasjon ikke setter formålet med bestemmelsen vesentlig til side og ordningenes legitimitet og troverdighet ikke blir svekket. Styret kan delegere dispensasjonsadgangen til administrasjonen i FinAut på avgrensede områder.

§ 5-5 Endringer i reglementet

Styret i FinAut kan endre foreliggende regler. Vesentlige endringer som gjelder grunnleggende forhold ved ordningene, skal legges frem for eierorganisasjonene til beslutning.